

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ БОТАНІЧНИЙ САД ім. М.М. ГРИШКА

Інтродукція РОСЛИН

Plant introduction

МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ

3-4/2000

Заснований у 1999 р.
Виходить 4 рази на рік

КИЇВ
НАУКОВА ДУМКА

ЗМІСТ

Поздоровляємо ювіляра

ЧЕРЕВЧЕНКО Т.М., МОРОЗ П.А., РАХМЕТОВ Д.Б.
Професор Ю.А. Утеуш — учений інтродуктор,
селекціонер

АБРАМОВ О.О., РАХМЕТОВ Д.Б., КОРАБЛЬОВА
О.А. Життєвий шлях відомого вченого селекціонера професора Ю.А. Утеуша

Збереження біорізноманіття рослин EX SITU та IN SITU

МЕЛЬНИК В.І. Стратегія і тактика охорони рідкісних і зникаючих видів у ботанічних садах

ДОРОШЕНКО О.К., КУЗНЕЦОВ С.І. Сучасний стан та формування колекцій дендрарію Національного ботанічного саду ім. М.М. Гришка НАН України

ЧЕРЕВЧЕНКО Т.М., БУЮН Л.І., КОВАЛЬСЬКА Л.А.
Інтродукція та збереження ex situ біорізноманіття тропічних і субтропічних рослин

CONTENTS

Congratulations

5 CHEREVCHENKO T.M., MOROZ P.A., RAKHMETOV D.B. Professor Yu.A. Uteush — a scholar in Introduction and Selection

10 ABRAMOV O.O., RAKHMETOV D.B., KORABLYOVA O.A. The course of life of Professor Yu.A. Uteush, a well-known scholar, selectioner

Preservation of Plants Biological Diversity ex situ and in situ

15 MELNIK V.I. Strategy and tactics of concervation of the rare and threatened species in botanical gardens

19 DOROSHENKO O.K., KUZNETSOV S.I. Modern condition and current formation of the arboretum collections of M.M. Gryshko National Botanical Gardens of the NAS of Ukraine

24 CHEREVCHENKO T.M., BUYUN L.I., KOVALSKAYA L.A. Introduction and conservation ex situ of the biodiversity of tropical and subtropical plants

СОБКО В.Г., ЯВОРИВСЬКИЙ Р.Л. Систематична і еколого-ценотична структура флори Тернопільського плато	31	SOBKOV.G., YAVORIVS'KY R.L. Systematic and ecocentical structure of flora in Ternopil Plateau
Теорія, методи і практичні аспекти інтродукції рослин		Theory, Methods and Practical Aspects of Plants Introduction
СОБКО В.Г., ГАПОНЕНКО М.Б., АЛЮХІН О.О. Еколого-географічна структура орхідей Далекого Сходу в зв'язку з їх інтродукцією	39	SOBKOV.G., GAPONENKO M.B., ALYOKHIN O.O. Eco-geographic structure of the Far East orchids with regard for their introduction
БУЛАХ П.Е. Физиолого-биохимические и генетические предпосылки интродукции растений	44	BULAKH P.E. Physiological and biochemical and genetic preconditions of plants introduction
КОРИНЬКО О.М. Порівняльний аналіз природних та інтродукційних популяцій бука лісового (<i>Fagus sylvatica</i> L.) на східній межі ареалу виду	49	KORINKO O.M. Comparative analysis of natural and introduced populations of the forest buck (<i>Fagus sylvatica</i> L.) in the eastern limit of the species habitat
ДЕРЕВ'ЯНКО В.М., ЛЕВОН Ф.М. Гледичія звичайна (<i>Gleditsia triacanthos</i> L.) в полязахисних і природоохоронних насадженнях південного степу України	53	DEREVYANKO V.M., LEVON F.M. Ordinary Gleditschia (<i>Gleditsia Triacanthos</i> L.) in field-protecting and roadside plantings in the Southern Steppe of Ukraine
СОБКО В.Г., БАБЕНКО Л.О. Флора середнього басейну Росі як джерело для інтродукції гідрофільних видів рослин	58	SOBKOV.G., BABENKO L.A. Flora of the Ros river middle basin as a source of introduction of plant hydrophilic species
ЛАБА А.В., КЛИМЕНКО С.В. Інтродукція та перспективи культури айви довгастої у Західному Лісостепу України	66	LABA A.V., KLIMENKO S.V. Introduction of <i>Cydonia oblonga</i> Mill. into the western Forest-Steppe of Ukraine and its perspectives
ПАРХОМЕНКО Л.І., ДОРОШЕНКО О.К. Інтродукція і використання беріз природної флори Кавказу в Україні	74	PARKHOMENKO L.I., DOROSHENKO O.K. Introduction and use of birches of the Caucasus native flora in Ukraine
МЕЛЬНИЧЕНКО Н.В. Горобина: стан та перспективи культури	77	MELNICHENKO N.V. Mountain ash tree: the state and prospects of the culture
ЮДИН С.И. Интродукция растений флоры Алтая в Национальном ботаническом саду им. Н.Н. Гришко НАН Украины	86	YUDIN S.I. Introduction of plants from Altai into M.M. Grishko National Botanical Gardens of the NAS of Ukraine
РИХЛІВСЬКИЙ І.П. Стан інтродукційної роботи з топінамбуром на Поділлі	91	RYKHLIVSKY I.P. State of introductive work with topinambur in the region of Podillya
Біологічні особливості інтродукованих рослин		Biological Peculiarities of Introduced Plants
РАХМЕТОВ Д.Б. Биоморфологические особенности <i>Lavatera thuringiaca</i> L. и <i>Sida hermaphrodita</i> Rusby в условиях Лесостепи Украины	95	RAKHMETOV D.B. Biomorphological characteristics of <i>Lavatera thuringiaca</i> L. and <i>Sida hermaphrodita</i> Rusby introduced into the Forest-Steppe of Ukraine
КОРНИЙЧУК В.С., ХАРЧИШИН В.Т. Особливості росту й розвитку інтродукованих в Житомирському Поліссі витких деревних рослин	103	KORNIYCHUK V.S., KHARCHYSHYN V.T. Growth and development peculiarities of climbing woody plants introduced in Zhytomyr Polissia
ЦАРЕНКО О.Н. Биолого-морфологические особенности роста и развития <i>Gypsophila paniculata</i> L. в онтогенезе	108	TSARENKO O.M. Biomorphological peculiarities of <i>Gypsophila paniculata</i> L. development in ontogenesis
СИТНЯНСЬКА Н.П., МОРОЗ П.А., СКРИПЧЕНКО Н.В. Анатомічні особливості будови листків різних видів роду <i>Actinidia</i> Lindl.	114	SYTNYANSKA N.P., MOROZ P.A., SKRYPCHENKO N.V. Anatomical peculiarities of leaves building for different species of genus <i>Actinidia</i> Lindl.
БУТ А.А. Біологічні основи розмноження айви довгастої в Лісостепу України	121	BYT A.A. Biological principles of <i>Sydonia oblonga</i> propagation in the Forest-Steppe of Ukraine

Фізіолого-біохімічні, генетичні та структурні особливості інтродукованих рослин

ГОЛОВКО Е.А., ЩЕРБАКОВА Т.О. Фізіолого-біохімічні властивості інтродукованих видів роду *Echinacea* Moench

МОРОЗ П.А., ВАСЮК Є.А., ДЖУРЕНКО Н.І., ПАЛАМАРЧУК О.П. Біологічні та біохімічні особливості маслинки багатоквіткової (*Elaeagnus multiflora* Thunb.) в Лісостепу України

ЮРЧАК Л.Д. Сучасні критерії алелопатичної оцінки виділень м'яти, інтродукованої в Національному ботанічному саду ім. М.М. Гришка НАН України

МІТИНА Л.В. Посухостійкість селекційних форм *Morus alba* L. на південному сході України

ХАРИТОНОВА І.П., ЗАЙМЕНКО Н.В., ДЕНИСЬЕВСКАЯ Н.А. Фитонцидная активність ароїдних

МЕДВЕДЕВ В.А., ІЛЬЄНКО А.А. Суммарное содержание ионов в листьях растений различного эволюционного уровня

ГУБАНОВА Т.Б., БЕЛОУСОВА О.В. Некоторые вопросы морозоустойчивости представителей подсемейства *Opuntioideae* K. Sch., интродуцированных на Южном берегу Крыма

ЕЛЛАНСЬКА Н.Е., ГОЛОВКО Е.А., ДЕРЕВ'ЯНКО В.А., ШРОЛЬ Т.С., ХОХЛОВА І.Г. Алелопатичний моніторинг заповідника Кам'яні Могили

КОРШИКОВ І.І., БЫЧКОВ С.А., ТЕРЛЫГА Н.С. Популяционно-генетические аспекты интродукции сосны крымской (*Pinus pallasiana* D. Don) в промышленные районы степной зоны Украины

МАШКОВСЬКА С.П. Алелопатичні особливості інтродукованих видів роду *Tagetes* L.

Паркознавство та зелене будівництво

ШУМИК Н.І., СЧЕПИЦКАЯ Т.С. Основные тенденции изменения структуры и внешнего облика зеленых насаждений Национального ботанического сада им. Н.Н. Гришко (на примере проекта реконструкции участка "Цветочная горка")

ШОВКОШИТНЯ Т.П., КЛИМЕНКО С.В. Биологические основы и приемы использования ягодных и малораспространенных плодовых растений в формово-декоративном садоводстве

КЛИМЕНКО Ю.О., КОСЕНКО І.С. Рельєф, ландшафти та деревна рослинність дендропарку "Софіївка"

ЗАКОТЕНКО С.Н. Штамбовые формы декоративных кустарников для садоводства Донбасса

КОСЕНКО І.С. Цвітіння і плодоношення видів *Corylus* L. в Україні

Physiologo-Biochemical Genetic and Structural Peculiarities of Introduced Plants

GOLOVKO E.A., SHCHERBAKOVA T.O. Physiological and-biochemical properties of introduced species of *Echinacea* Moench genus

MOROZ P.A., VASJUK E.A., DZHURENKO N.I., PALAMARTCHUK O.P. Biological and biochemical features of Cherry elaeagnus (*Elaeagnus multiflora* Thunb.) in the Forest-Steppe of Ukraine

YURCHAK L.D. Modern criteria of the allelopathic estimation of secretions of *Mentha* introduced in M.M. Grishko National Botanical Gardens of the NAS of Ukraine

MITINA L.V. Drought-resistance of selection forms of *Morus alba* L. in the south-east of Ukraine

KHARITONOVA I.P., ZAIMENKO N.V., DENISYEVSKA N.O. Phytoncidic activity of Araceae

MEDVEDEV V.A., ILYENKO A.A. The total content of ions in leaves of the plants of different evolution level

GUBANOVA T.B., BELOUSOVA O.V. Some problems of frost-resistance of subfamily *Opuntioideae* K. Sch. representatives introduced into the South coast of the Crimea

ELLANSKAYA N.E., GOLOVKO E.A., DEREVYANKO B.A., SHROL T.S., KHOKHLOVA I.G. Allelopathic monitoring of reserve Kamyani Mohyly

KORSHIKOV I.I., BYCHKOV S.A., TERLYGA N.S. Population-and-genetic aspects of *Pinus pallasiana* D. Don introduction in industrial regions of the Ukrainian steppe zone

MASCHKOVSKA S.P. Allelopathic properties of introduced species of the *Tagetes* L. genus

Park Study and Park Architecture

SHUMYK N.I., STCHEPITSKAYA T.S. Main tendencies in variations of the structure and appearance of plantations of M.M. Gryshko National Botanical Gardens (on the example of the desing of reconstruction of the site "Flower hill")

SHOVKOSHITNYA T.P., KLIMENKO S.V. Biological principles and plays of using the berry-like and rarely cultivated fruit-bearing plants in topiary gardens

KLIMENKO YU.A., KOSENKO I.S. Relief, landscape and woody vegetation in dendrological park *Sofiivka*

ZAKOTENKO S.N. Stem forms of ornamental shrubs for horticulture of Donbas

KOSENKO I.S. Flowering and fruiting of *Corylus* L. species in Ukraine

Ботанічні сади та дендропарки України

ІЛЬЄНКО О.О. Дендропарк "Тростянець": минуле, сучасне, перспективи

ХАРЧИШИН В.Т. Ботанічний сад Державної агро-екологічної академії України — центр збереження біорізноманіття рослин в Українському Поліссі

Історія науки

ШАЙТАН І.М., КУДРЕНКО І.К. Корифеї садівництва України та їх спадщина

Ювілейні дати

ЧЕРЕВЧЕНКО Т.М., ЧУВІКІНА Н.В. До 100-річчя з дня народження Миколи Миколайовича Гришка

СОБКО В.Г., ГАПОНЕНКО М.Б. До 250 річниці виходу в світ праці Карла Ліннея "Філософія ботаніки"

210 Botanical Gardens and Dendroparks of Ukraine

214 ILYENKO O.O. Dendrological park "Trostyanyets": the past, presence and prospects

KHARCHYSHYN V.T. Botanical gardens of the State Academy of Agriculture and Ecology of Ukraine — the saving center of biological diversity of plants in Ukrainian Polissia

219 The History of Science

SHAITAN I.M., KUDRENKO I.K. Coryphaeus of horticulture in Ukraine

224 Jubilee Dates

230 CHEREVCHENKO T.M., CNUVIKINA N.V. On the 100th anniversary of MYKOLA MYKOLAYOVICH Gryshko's birth

SOBKO V.G., GAPONENKO M.B. On the 250th anniversary of Karl Linney's work *The Philosophy of Botany*